

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

ANDREÏ MAKINE

Fiica unui Erou
al Uniunii Sovietice

Traducere din franceză de
ILEANA CANTUNIARI

HUMANITAS
fiction

Prietenului meu Jacques Verrier

Domnul Georges Martinowsky, profesor titular de limba rusă, a avut bunăvoința de a reciti manuscrisul acestui roman și traducerea lui. Autorul și traducătoarea îi mulțumesc pentru observațiile sale, care s-au dovedit extrem de prețioase.

1.

Cât de fragil și de straniu este totul pe lumea asta ...

Viața lui, bunăoară, atârnase doar de ciobul acela de oglindă care-și pierduse luciul și de degetele învinețite de frig ale unei infirmiere de pe ambulanță, subțirică precum o adolescentă.

Stătea culcat pe câmpul acela de primăvară brăzdat de tancuri, în mijlocul a sute de uniforme militare înțepenite peste noapte într-un morman înghețat. La stânga, dintr-un crater negru, bârne rupte își înălțau vârfulurile sfârtecate. Foarte aproape, cu roțile afundate într-o tranșee pe jumătate surpată, un tun antitanc se cabra spre cer.

Înainte de război, dacă se lua după ce scria în cărți, își închipuia câmpul de luptă cu totul altfel: soldați aliniați cu grijă în iarba fragedă, ca și cum ar fi avut timp, înainte să moară, să adopte o poziție anume, semnificativă, sugerată de moarte. Fiecare cadavru dezvăluia astfel solitudinea întâlnirii sale cu moartea. Și se putea arunca o privire peste chipul oricăruia dintre ei, unul întorcându-și ochii spre norii care se îndepărtau agale, altul atingând cu obrazul pământul negru.

De aceea, când mersese pentru prima oară de-a lungul pajiștii acoperite de morți, nu remarcase nimic. Mergea, trăgându-și cu greu cizmele din făgașurile drumului de toamnă, cu privirea ațintită la spinarea omului din față, la vestonul militar cenușiu și decolorat pe care străluceau micile picături lăsate de ceață.

Când ieșeau din sat – niște schelete de izbe pe jumătate arse –, un glas se făcu auzit în spate, în șirul de soldați:

— Fir-ar să fie! Da' știu că nu sunt zgârșiți cu poporul!

Aruncă atunci o privire spre pajiștea care se întindea spre crângul vecin. Văzu în iarba plină de noroi un morman de haine militare cenușii, printre care, la grămadă, zăceau ruși și nemți, când amestecați, când despărțiți, cu fața la pământ. Și mai era ceva ce nu semăna cu un trup omenesc, ci cu un soi de terci brun, printre fâșii de postav ud.

Una din acele mase moarte era acum și el. Stătea culcat; capul, înțepenit într-o băltoacă de sânge ce îi îngheța sub ceafă, îi era înclinat într-un unghi greu de imaginat pentru o ființă vie. Coatele îi erau atât de violent vârâte sub spinare, încât părea că vrea să se smulgă din pământ. Soarele abia scânteia printre măracinii acoperiți de chiciură. În pădure, la marginea câmpului și în craterele lăsate de obuze, se deslușea încă umbra vânătoră a frigului.

Oamenii de pe ambulanță erau patru la număr: trei femei și un bărbat care conducea furgoneta unde îi puneau pe răniți.

Frontul se retrăgea spre vest. Dimineața era ne-
maipomenit de senină. Glasurile lor, în aerul înghe-
țat și totuși însořit, răsunau limpezi și îndepărtate.
„Trebuie să terminăm înainte să se topească, altfel
o să ne împotmolim în noroi!“ Tuspătru erau la
capătul puterilor. Ochiu, înroșiți de nopțile nedor-
mite, clipeau în lumina piezișă a soarelui la răsărit.
Dar munca le era eficace și bine coordonată. Pansau
răniții, îi așezau pe târgi și, încet, făcând să scârțâie
dantelăria de gheață de sub tălpi, ocoleau morții,
poticnindu-se în hârtoape, până ce ajungeau la furgon.

Se scurgea cel de-al treilea an de război. Iar acest
câmp de primăvară acoperit de uniforme militare
înghețate se întindea undeva, în inima sfâșiată a Rusiei.

Trecând pe lângă soldat, tânăra infirmieră de pe
ambulanță abia dacă s-a oprit. Aruncă o privire spre
balta de sânge acoperit de promoroacă, spre ochii
sticloși cu pleoape umflate din pricina deflagrației
și mânjite de pământ. Mort. Cu o asemenea rană,
nimeni nu supraviețuiește. Își continuă drumul, apoi
se întoarse îndărăt și, ferindu-se să privească în ochii
aceia oribili, ieșiți din orbite, trase din haină livret-
tul militar.

— Ascultă, Mania, îi strigă ea colegei care pansa
un rănit la vreo zece pași mai departe, uite un Erou
al Uniunii Sovietice!

— Rănit? întrebă aceasta.

— Nu... Mort.

Se aplecă asupra lui și începu să-i spargă gheața
din jurul părului ca să poată să-i ridice capul.